

Kommitté 7: Rättsfrågor, grundlag, civilrätt

**Motioner:
Civilrätt**

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Yttrande Partistyrelsen	2
Att-satser från partistyrelsen	3
Förslag till beslut: Bifall.....	3
Förslag till beslut: Besvarad.....	4
Att-satser.....	5
7.40 Skuld och budgetrådgivning	7
7.41 Motion om Allmänna Reklamationsnämndens beslut.....	8
7.42 Förläng giltighetstiden för svenska pass från 5 år till 10 år.....	8
7.43 Förebyggande åtgärder - barn och unga	9
7.44 Motion om att rensa betalningsanmärkningar från registret så snart skulderna är betalda	10
7.45 Motion om att möjliggöra för personer med skyddade personuppgifter att kommunicera utan krav på registrering av personuppgifter	12
7.46 Motion angående Allmänna Reklamationsnämndens, ARN:s bemyndigande	13
7.47 Motion angående begränsning av skyldigheten att stå för motpartens ombudskostnader vid förlust	14
7.48 Rättestak för fordringsägare kontra klient som har god man eller förvaltare	15

1 Yttrande Partistyrelsen

2 Överskuldssatthet är ett ökande problem. För att skydda konsumenter finns det sedan 2018 ett
3 räntetak för s.k. högkostnadskrediter som högst får uppgå till 40 procentenheter över
4 referensräntan. Reglerna verkar ha fungerat förhållandevis väl eftersom färre numera är aktuella hos
5 Kronofogden. De ger dock fortfarande stort utrymme för oseriösa aktörer att ta ut höga räntor och
6 kombinera dessa med höga avgifter för att kringgå räntetaket. Partistyrelsen föreslår därför att
7 räntetaket begränsas till 20 procentenheter över referensräntan samt att ett avgiftstak för
8 konsumentkrediter ska utreds. Höga räntor är dock särskilt problematiska för de med kognitiva
9 funktionsnedsättningar. I vissa fall kan en förvaltare förordnas för att klienten inte ska kunna ta lån
10 utan förvaltarens godkännande. Om en skuld ändå inte betalas finns risk att den hamnar hos
11 Kronofogden. Av 9 kap. 5 § handelsbalken följer att en betalning av lån första ska täcka förfallen
12 räntan och sedan det lånade kapitalbeloppet. Partistyrelsen föreslår i syfte att skydda konsumenter
13 och överskuldssatta att i de fall kapitalbelopp ska drivas in av Kronofogden ska betalningen i första
14 hand täcka det lånade kapitalbeloppet och därefter förfallen ränta. På så sätt undviks situationer
15 med eviga avbetalningar av löpande räntor. Efter att en skuld hos Kronofogden betalats noteras en
16 betalningsanmärkning i kreditupplysningsregister som ska gallras senast tre år efter betalning. Syftet
17 med kreditupplysningsregister är att ge kreditgivare underlag vid bedömningen av låntagarens
18 kreditvärdighet. För att stärka konsumenter och minska risken att skulder hamnar hos Kronofogden
19 har kommunerna en skyldighet att erbjuda budget- och skuldrådgivning. Idag är det dock stor
20 variation i tillgången till sådan rådgivning i landet, vilket är oacceptabelt.

21

22 En potentiell följd effekt av ansträngd ekonomi och överskuldssatthet är barnfattigdom som i sin tur
23 kan utgöra en grogrund för utanförskap och kriminalitet. Barns ekonomiska förhållanden är i princip
24 helt beroende av deras föräldrars ekonomi och den enskilt viktigaste åtgärden för att bekämpa
25 barnfattigdomen är att hjälpa föräldrarna in i arbetslivet. Arbetet mot barnfattigdom och det
26 brottsförebyggande arbete bedrivs av flera aktörer på flera nivåer och det är därför olämpligt att
27 samla finansieringen av dessa åtgärder i ett eget utgiftsområde. Vad avser en eventuell barn- och
28 ungdomsminister är det statsministern som bildar regering.

29

30 Oregistrerade och anonyma kontantkort används ofta i samband med brottslig verksamhet. Därför
31 måste sedan sommaren 2022 samtliga telefonnummer registreras. Registreringen innebär inte i sig
32 att uppgifterna offentliggörs utan operatörerna har tystnadsplikt för uppgifter om sina abonnenter.

33

34 Giltighetstiden för pass är idag fem år. Det finnas både för och nackdelar med att förlänga passets
35 giltighetstid. En viktig faktor som måste beaktas är om säkerheten kan upprätthållas. Centerpartiet
36 anser att man i första hand bör se över möjligheten att förenkla processen att ansöka om pass
37 genom att göra den mer digital, förutsatt att säkerheten kan upprätthållas och vill ge
38 polismyndigheten i uppdrag att se över reglerna om giltighetstid i förhållande till säkerheten.

39

40 Ett förenklat tvistemål är idag en tvist mellan parter där värdet av tvisten är begränsad till ett halvt
41 prisbasbelopp. Reglerna innebär bl.a. att tvisten kan avgöras av en ensam domare och att rätten till
42 rättegångskostnader är kraftigt begränsad. För att öka tillgången till en rättslig prövning vill
43 partistyrelsen att denna beloppsbegränsning höjs.

44

45 Allmän reklamationsnämnden, ARN, ger vägledning i tvister på ett snabbt och enkelt sätt. ARN gör
46 ingen egen utredning av vad som hänt i ärendet och håller inga vittnesförhör utan det är upp till
47 parterna att skicka in det underlag som nämnden ska ta ställning till. Nackdelen med ARN är dock att
48 beslut inte är bindande. Många företag följer frivilligt ARN:s rekommendationer eftersom den
49 juridiska analysen håller hög kvalitet och har betydelse i eventuell domstolstvist. Eftersom ARN inte
50 erbjuder samma rättssäkerhetsgarantier som en domstolsprövning är och bör dock besluten inte
51 vara bindande.

Att-satser från partistyrelsen

1. att Centerpartiet ska verka för att höja beloppsbegränsningen för förenklade tvistemål.
2. att Centerpartiet ska verka för ett räntetak för högkostnadskrediter på högst 20 procentenheter över referensräntan.
3. att Centerpartiet ska verka för en utredning av ett avgiftstak för konsumentkrediter.
4. att Centerpartiet ska verka för att betalningen av förfallna lån hos Kronofogden i första hand ska gå till att sätta ned kapitalbeloppet.

52

Förslag till beslut: Bifall

[7.40.1](#) att centerpartiet arbetar för att ge kommunerna bättre möjligheter och verktyg för att skapa en bättre likvärdighet i arbetet med skuldrådgivning.

[7.40.2](#) att centerpartiet verkar för att väntetiderna för skuldrådgivning blir kortare.

53

Förslag till beslut: Besvarad

[7.43.2](#) att Centerpartiet arbetar för att tillsätta en noll-vision mot barnfattigdom.

[7.43.4](#) att Centerpartiet arbetar för att tillsätt en barn- och ungdomsminister med ett tydligt uppdrag att minska barnfattigdomen, förebyggande arbete mot utanförskap och gängkriminalitet, för att hålla ihop detta arbete med ett tydligt fokus och ansvar.

[7.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheter för personer som lever med skyddad identitet att fortsatt kunna kommunicera utan krav på att registrera personuppgifter hos telefonleverantörer eller liknande.

[7.47.1](#) att i alla fall där utdömt skadestånd beräknas bli mindre än exempelvis 10 prisbasbelopp (idag cirka 530,000 SEK) så kan förlorande part aldrig bli skyldig att ersätta vinnande parts ombudskostnader eller andra utgifter relaterade till rättsprocessen.

54

Förslag till beslut: Avslag

[7.41.1](#) att Centerpartiet verkar för att beslutet från ARN ska följas och är bindande för företaget för att få en sund konkurrens mellan företag i samma bransch.

[7.42.1](#) att passens giltighetstid i fortsättningen blir 10 år.

[7.43.1](#) att öka fokus och utrymme i budgeten för mer resurser på förebyggande åtgärder för våra barn och unga att de hamnar i utanförskap, och ha det som en specifikt avsatt rubrik/område.

[7.43.3](#) att Centerpartiet arbetar för att utöka ansvaret för myndigheten Barnombudsmannen, så den får även arbeta med förebyggande åtgärder och inte bara informativa insatser.

[7.44.1](#) att Centerpartiet verkar för att betalningsanmärkningar rensas från registret så snart skulderna som orsakat betalningsanmärkningarna är betalda.

[7.46.1](#) att Allmänna Reklamationsnämndens utslag blir beslutande.

[7.48.1](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts med målet att införa nya regler för ett rimligt rättestak för klienter med god man eller förvaltare.

55

56

57 Att-satser

58 [7.40.1](#) att centerpartiet arbetar för att ge kommunerna bättre möjligheter och verktyg för att skapa
59 en bättre likvärdighet i arbetet med skuldrådgivning.

60

61 [7.40.2](#) att centerpartiet verkar för att väntetiderna för skuldrådgivning blir kortare.

62

63 [7.41.1](#) att Centerpartiet verkar för att beslutet från ARN ska följas och är bindande för företaget för
64 att få en sund konkurrens mellan företag i samma bransch.

65

66 [7.42.1](#) att passens giltighetstid i fortsättningen blir 10 år.

67

68 [7.43.1](#) att öka fokus och utrymme i budgeten för mer resurser på förebyggande åtgärder för våra
69 barn och unga att de hamnar i utanförskap, och ha det som en specifikt avsatt rubrik/område.

70

71 [7.43.2](#) att Centerpartiet arbetar för att tillsätta en noll-vision mot barnfattigdom.

72

73 [7.43.3](#) att Centerpartiet arbetar för att utöka ansvaret för myndigheten Barnombudsmannen, så den
74 får även arbeta med förebyggande åtgärder och inte bara informativa insatser.

75

76 [7.43.4](#) att Centerpartiet arbetar för att tillsätt en barn- och ungdomsminister med ett tydligt uppdrag
77 att minska barnfattigdomen, förebyggande arbete mot utanförskap och gängkriminalitet, för att hålla
78 ihop detta arbete med ett tydligt fokus och ansvar.

79

80 [7.44.1](#) att Centerpartiet verkar för att betalningsanmärkningar rensas från registret så snart
81 skulderna som orsakat betalningsanmärkningarna är betalda.

82

83 [7.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheter för personer som lever med skyddad
84 identitet att fortsatt kunna kommunicera utan krav på att registrera personuppgifter hos
85 telefonleverantörer eller liknande.

86

87 [7.46.1](#) att Allmänna Reklamationsnämndens utslag blir beslutande.

88

89 [7.47.1](#) att i alla fall där utdömt skadestånd beräknas bli mindre än exempelvis 10 prisbasbelopp (idag
90 cirka 530,000 SEK) så kan förlorande part aldrig bli skyldig att ersätta vinnande parts
91 ombudskostnader eller andra utgifter relaterade till rättsprocessen.

92

93 [7.48.1](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts med målet att införa nya regler för ett
94 rimligt räntetak för klienter med god man eller förvaltare.

95

96

97 7.40 Skuld och budgetrådgivning

98 **Motionskrivare:** Martin Joelsson

99 VÄSTERVIK C-krets, Kalmar län C-dist

100 Ange medmotionär/Motionärer

101

102 Brödtext

103 **Bakgrund:** Enligt en utredning från Kronofogdemyndigheten (2022)[1] är det "historiskt få
104 skuldsatta" personer som har skulder hos Kronofogden. Dessvärre är de samlade skulderna större än
105 någonsin och växer också snabbare än tidigare. Enligt socialtjänstlagen kap 5 § 12 ska kommunerna
106 lämna budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Väntetiden för den som önskar
107 skuldrådgivning är ca tre veckor, men kan ibland dröja upp till tjugoåtta veckor enligt en rapport från
108 konsumentverket (2021). [2] Samma källa anger också att kommunerna lägger olika andel tid per
109 skuldsatt invånare vilket såklart gör att graden av hjälp varierar var i landet man bor.

110

111 **Motivering:** Att hamna i ekonomiska svårigheter är skadligt för samhällsekonomin och individen. Det
112 kan leda till både ekonomisk och socialt utanförskap. Mot denna bakgrund bör kommunerna på ett
113 bättre sätt verka för att skapa större likvärdighet i skuldrådgivningen samt arbeta tydligare för att
114 ytterligare förkorta väntetiderna.

115

116 **Yrkanden:** Jag yrkar mot ovanstående på

117

118 [1] [https://kronofogden.se/om-kronofogden/nyheter-och-press/pressmeddelanden/2022-01-24-](https://kronofogden.se/om-kronofogden/nyheter-och-press/pressmeddelanden/2022-01-24-historiskt-fa-skuldsatta---men-rekordstort-skuldberg)
119 [historiskt-fa-skuldsatta---men-rekordstort-skuldberg](https://kronofogden.se/om-kronofogden/nyheter-och-press/pressmeddelanden/2022-01-24-historiskt-fa-skuldsatta---men-rekordstort-skuldberg)

120 [2] [https://www.konsumentverket.se/globalassets/publikationer/produkter-och-tjanster/bus-och-](https://www.konsumentverket.se/globalassets/publikationer/produkter-och-tjanster/bus-och-kvl/laget-i-landet-2021-budget-och-skuldradgivning-konsumentverket.pdf)
121 [kvl/laget-i-landet-2021-budget-och-skuldradgivning-konsumentverket.pdf](https://www.konsumentverket.se/globalassets/publikationer/produkter-och-tjanster/bus-och-kvl/laget-i-landet-2021-budget-och-skuldradgivning-konsumentverket.pdf)

122 Att-sats

123 7.40.1 att centerpartiet arbetar för att ge kommunerna bättre möjligheter och verktyg för att skapa
124 en bättre likvärdighet i arbetet med skuldrådgivning.

125 7.40.2 att centerpartiet verkar för att väntetiderna för skuldrådgivning blir kortare.

126 Yttrande Distrikt

127 Svenska hushåll har en hög och ständigt ökande skuldsättning. Det är en farlig utveckling för
128 samhället i stort men inte minst, för de som hamnar i långvariga skuldfällor. Budget- och
129 skuldrådgivningen fyller en viktig funktion för att förhindra att människor hamnar i ekonomiska
130 svårigheter. Att hamna i ekonomiska svårigheter är skadligt för samhällsekonomin och individen,
131 precis som motionären skriver. Det leder till ett ekonomiskt och socialt utanförskap.

132 Centerpartiet vill utvidga kommunernas budget- och skuldrådgivning till att inbegripa
133 konsumentvägledningen, som redan idag bedrivs av många kommuner. Samarbeten mellan
134 kommuner, samt med företag och statliga aktörer på området, borde kunna resultera i en mer

135 resurseffektiv och proaktiv samhällstjänst som också skulle kunna spela en viktig roll i att utbilda och
136 informera elever på grund- och gymnasieskolor.

137 Centerpartiet i Kalmar län rekommenderar partistämman besluta:

138 Att avslå att-sats 1

139 Att bifalla att-sats 2

140 att Centerpartiet arbetar för att ge kommunerna bättre möjligheter och verktyg i arbetet med
141 skuldrådgivning.

142 [7.41 Motion om Allmänna Reklamationsnämndens beslut](#)

143 **Motionskrivare:** Natalie Tordnell

144 GÖTEBORGS C-krets, GÖTEBORGS C-dist

145 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

146

147 [Brödtext](#)

148 Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) är en myndighet som prövar många typer av
149 konsumenttvister som uppstår mellan konsument och företag.

150 ARN:s beslut är dock en rekommendation om hur tvisten bör lösas.

151 När det gäller andra myndigheter så måste myndighetsbeslut följas av individer eller företag och i
152 samband med beslutet kan krav på åtgärder och sanktioner ställas.

153 Majoriteten av företag följer dock ARN:s beslut och oftast är det de oseriösa företag som strunta i
154 rekommendationerna eftersom det inte blir någon konsekvens för företagen.

155 Det är precis de företag de har störst behov av att rätta till brister och felaktigheter i sin verksamhet
156 för att konsumenternas rättigheter ska kunna skyddas.

157 Det handlar om en sund konkurrens mellan företag som vi ska värna om med bättre styrning.

158 [Att-sats](#)

159 [7.41.1](#) att Centerpartiet verkar för att beslutet från ARN ska följas och är bindande för företaget för
160 att få en sund konkurrens mellan företag i samma bransch.

161 [Yttrande Distrikt](#)

162 Avslag

163 [7.42 Förläng giltighetstiden för svenska pass från 5 år till 10 år.](#)

164 **Motionskrivare:** Rolf Jönsson

165 Olofström C-krets, BLEKINGE C-dist

166 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

167

168 [Brödtext](#)

169 Under 2021-22 uppstod stora problem med passhanteringen och folk fick åka land och rike kring för
170 att förnya sina pass. Enormt långa köer var med regel än undantag. Vi har också grannländer som har
171 10 år. Detta tog stora resurser i anspråk från vår polismyndighet som redan har mycket att göra med
172 att stoppa grov kriminalitet och annan brottslig verksamhet av olika slag. Förlänger man
173 giltighetstiden till 10 år underlättar man och sparar mycket tid för alla människor som behöver förnya
174 pass. Även polisens hårt ansträngda yrkeskår som kan lägga den tiden på att stoppa brottslig
175 verksamhet tjänar på detta.

176

177

178 [Att-sats](#)

179 [7.42.1](#) att passens giltighetstid i fortsättningen blir 10 år.

180 [Yttrande Distrikt](#)

181 Tekniskt sett är det inte inget problem med att ha en längd på passen där de varar i 10 år. Som
182 motionären beskriver så finns det en giltighetstid för passförnyelse på 10 år i flera länder.
183 Resurserna för polisen kan läggas på viktigare saker än passförnyelse år befolkningen. Då polisen
184 många gånger har en ansträngd arbetssituation underlättar det att glesa ut passförnyelsen.
185 Lagstiftningen kan med fördel ändras så att passen varar i 10 år.

186 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

187 [7.43 Förebyggande åtgärder - barn och unga](#)

188 **Motionskrivare:** Anna Gunstad Bäckman

189 Hallstahammar C-krets, VÄSTMANLAND C-dist

190 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

191

192 [Brödtext](#)

193 Rädda barnens rapport visar att 9,2% av barnen i Sverige lever i ekonomisk utsatthet. Dessa barn
194 finns säkerligen till stor del i vissa utsatta områden som blir en dubbel negativ effekt. Det betyder att
195 barnen har en ökad risk för ohälsa och en överhängande risk för utanförskap. Dessa barn har inte
196 samma förutsättningar i livet. Christoffer Bohman som är Utredningschef på Rikspolisens anger att det
197 behövs ett rejält omtag kring det förebyggande långsiktiga arbete där vi måste inkludera
198 civilsamhället, offentlig sektor tillsammans med polis, skola etc med ett fokus på barn och unga. Det
199 finns en förening som heter Mamma United och även en förening som ska starta upp som heter
200 Pappa United i Västmanland, som går ihop för att ge föräldrar verktyg, stöttning, kunskap och kraft
201 att kunna påverka sina barns val, och att minska att barnen ska hamna i kriminalitet vilket är
202 fantastiskt och dessa incitament måste få drivas och implementeras för att nå ex föräldrar i visst
203 segment där en misstänksamhet finns mot ex socialtjänsten. Vidare finns föräldracoacher och
204 ungdomscoacher som har gett lyckat resultat. Finansieringen till dessa incitament och långsiktiga
205 förebyggande satsningar måste komma från stat och kommun som bör ha det övergripande
206 ansvaret, vilket inte nu alltid är fallet. Finansieringen måste vara oberoende. Men vi måste
207 tillsammans gå ihop för att lösa detta. Fokus måste vara på barn och unga, även om vi bör väva in
208 civilsamhälle, föräldraskap, socialtjänsten, skolan, polisen etc.

209 Vi i Centerpartiet måste ge mer incitament och förslag på lösningar att arbeta mer förebyggande för
210 att fånga upp dessa barn. Både på kort och lång sikt. Det behövs även självklart
211 arbetsmarknadspolitiska insatser för att få föräldrarna i sysselsättning. Lägre trösklar till jobb,
212 föräldrastöd etc. Men framför allt måste vi fånga upp och hjälpa barnen så de inte hamnar i
213 utanförskap, får sämre hälsa, ger dem hopp om en bra och bättre framtid så dessa barn och unga
214 väljer rätt väg vid olika vägskäl. Vi vet att många barn hamnar i gängkriminalitet med dessa
215 förutsättningar, och antalet barn i gängkriminalitet ökar. Barnen är vår framtid. Vi måste göra mer för
216 dessa barn, som även blir för samhällets bästa.

217 Att-sats

218 7.43.1 att öka fokus och utrymme i budgeten för mer resurser på förebyggande åtgärder för våra
219 barn och unga att de hamnar i utanförskap, och ha det som en specifikt avsatt
220 rubrik/område.

221 7.43.2 att Centerpartiet arbetar för att tillsätta en noll-vision mot barnfattigdom.

222 7.43.3 att Centerpartiet arbetar för att utöka ansvaret för myndigheten Barnombudsmannen, så
223 den får även arbeta med förebyggande åtgärder och inte bara informativa insatser.

224 7.43.4 att Centerpartiet arbetar för att tillsätt en barn- och ungdomsminister med ett tydligt
225 uppdrag att minska barnfattigdomen, förebyggande arbete mot utanförskap och
226 gängkriminalitet, för att hålla ihop detta arbete med ett tydligt fokus och ansvar.

227 Yttrande Distrikt

228 Motionären tar upp en viktig fråga om barn i ekonomiskt utsatta familjer. Vi från Centerpartiet har i
229 många av våra politiska områden alltid värnat barnen. Vi har också värnat människors eget ansvar
230 och att de flesta av oss kan hantera våra liv. Som det socialliberala parti vi är har vi också haft fokus
231 på de som är utsatta.

232 Från Barnombudsmannens hemsida:

233 Vårt uppdrag: Barnombudsmannen är Sveriges barnrättsmyndighet och arbetar för barns rättigheter.
234 Barnombudsmannen ska företräda barn och ungas rättigheter utifrån barnkonventionen och bevaka
235 hur den efterlevs, samt driva på genomförandet i kommuner, regioner och på myndigheter. Vi
236 föreslår förändrad lagstiftning och tar fram underlag för att stötta beslutsfattare att fatta kloka beslut
237 kring barn som utgår från barnkonventionen. Vi bildar opinion och företräder barns och ungas
238 intresse i den allmänna debatten.

239

240 **Distriktsstämman föreslår partistämman besluta**

241 Att Centerpartiet arbetar för att tillsätta en noll-vision mot barnfattigdom.

242 Att Centerpartiet arbetar för att tillsätt en barn- och ungdomsminister med ett tydligt uppdrag att
243 minska barnfattigdomen, förebyggande arbete mot utanförskap och gängkriminalitet, för att hålla
244 ihop detta arbete med ett tydligt fokus och ansvar.

245 [7.44 Motion om att rensa betalningsanmärkningar från registret så snart skulderna är betalda](#)

247 **Motionsskrivare:** Linda Haglund

248 FALUN C-krets, DALARNA C-dist

249 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

250 Jonas Rask Samuelsson, Gävleborg

251 [Brödtext](#)

252 Man kan bli skuldsatt av olika skäl. Genom icke genomtänkta snabba lån med hög ränta. Genom
253 livshändelser där man sett att enda utvägen är att ta lån. Plötsliga dödsfall av en anhörig, eller – för
254 att ta mer aktuella exempel – hastigt ökade låneräntor, ökade livsmedelskostnader eller ett elpris
255 som fullständigt skenat. När ens skuld hamnar hos Kronofogdemyndigheten får den skuldsatte inte
256 bara ökade krav på att snabbt betala tillbaka sina skulder. När de väl är betalade fortsätter sedan att
257 belasta den ´numera skuldfrie´ i ytterligare tre år då kreditupplysningslagen säger att
258 betalningsanmärkningar ska finnas kvar så länge. Tre år där man trots att man är skuldfri varken kan
259 hyra eller köpa boende, inte skaffa abonnemang på olika tjänster som telefon, och i vissa fall hindras
260 från att söka nytt jobb då vissa tjänster kräver en ekonomisk bakgrundskoll.

261 I Sverige lever cirka 10 procent av befolkningen (Källor: Kronofogdemyndigheten och UC) med
262 sviterna av betalningsanmärkningar. Forskning visar att det är vanligt att kvinnor som lämnar en
263 relation där hon varit utsatt för ekonomiskt våld har betydande skulder i form av banklån, sms-lån
264 och konsumtionskrediter som mannen tagit i hennes namn eller tvingat henne att ta.

265 Ekonomiskt våld är enormt utbrett och ökande, såväl för kvinnor som män. Och något som sedan
266 sätter ytterligare käppar i hjulet och förlänger svårigheterna för att gå vidare i livet när man väl
267 kämpat och lyckats bli fri från sina skulder är att anmärkningarna sitter kvar i tre år.

268 Att ha kämpat för att bli skuldfri, och sedan ändå behöva vänta i ytterligare tre år innan det är möjligt
269 att leva som vanligt i samhället ökar risken att personerna ger upp och börjar ta nya lån igen, tvingas
270 hyra boende på svarta marknaden till ordentliga överpriser som man tvingas sälja sina kroppar för att
271 få råd till. Den största anledningen till att kvinnor hamnar i prostitution är fattigdom. I Sverige. År
272 2023.

273 Samhället ska inte fortsätta det ekonomiska eftervåldet som allt för många redan lever med.
274 Samhället ska hjälpa, inte stjälpa för medborgare som kämpat för rätsida på livet med basala saker
275 som bostad och arbete.

276 Oavsett om skulderna uppstått på grund av annans våld, eller om man själv gjort sämre val under
277 någon period i livet, så ger det ekonomiska utanförskapet betydande kostnader och lidande för
278 individen men även för samhället.

279 I Danmark och Norge har man insett detta och där rensas betalningsanmärkningen från registret så
280 snart skulden är betald. Så behöver det bli även i Sverige.

281 **Därför yrkar vi:**

282 [Att-sats](#)

283 [7.44.1](#) att Centerpartiet verkar för att betalningsanmärkningar rensas från registret så snart
284 skulderna som orsakat betalningsanmärkningarna är betalda.

285 [Yttrande Distrikt](#)

286 Motionären lyfter problematiken kring att betalningsanmärkningar ligger kvar även efter att skulden
287 är betald skapar hinder för människor som ofta sliter hårt för att starta om sitt liv. Orsakerna till att
288 en person blir satt i skuld kan variera mycket men samhället måste alltid stå bakom den som vill
289 förändra sitt liv till det bättre.

290

291 **Distriktsstyrelsen förslår Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma**

292 **BESLUTA** att bifalla motionen

293

294 **Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma**

295 **BESLUT** att bifalla motionen

296

297 **Yttrande från distriktsstyrelse i Centerpartiet Gävleborg**

298 Centerpartiet Gävleborg distriktsstyrelse

299 **BESLUT** att bifalla motionen

300 [7.45 Motion om att möjliggöra för personer med skyddade](#)
301 [personuppgifter att kommunicera utan krav på registrering av](#)
302 [personuppgifter](#)

303 **Motionskrivare:** Linda Haglund

304 FALUN C-krets, DALARNA C-dist

305 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

306 Jonas Rask Samuelsson, Gävleborg

307 [Brödtext](#)

308 I samband med att oregistrerade kontantkort i mobiltelefoner förbjöds förra året med syfte att sätta
309 käppar i hjulet för den organiserade brottsligheten, hamnade tiotusentals personer i vårt samhälle i
310 kläm. De som av olika skäl lever med skyddade personuppgifter.

311 Orsakerna till att man har skyddade personuppgifter kan variera men syftet är i huvudsak att skyddas
312 från våld eller liknande repressalier från andra individer.

313 Det kan handla om personer som lever under hot efter att ha vittnat, lämnat kriminella gäng, eller
314 våldsamma relationer där förövarna fortsatt utgör en hotbild.

315 Att ha kunnat kommunicera med oregistrerade kontantkort har varit ett sätt för personer med
316 skyddade personuppgifter att kunna kommunicera utan risk att bli röjda. Något som tyvärr händer
317 varje år med förödande konsekvenser för individen.

318 För att personer med skyddade personuppgifter ska kunna kommunicera med myndigheter, familj
319 och vänner – och tyvärr även sina förövare ibland då dessa kan ha umgängesrätt med barn som lever
320 gömda med sin andra förälder, utan onödiga risker att bli röjda – så yrkar vi:

321 [Att-sats](#)

322 [7.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheter för personer som lever med skyddad
323 identitet att fortsatt kunna kommunicera utan krav på att registrera personuppgifter hos
324 telefonleverantörer eller liknande.

325 [Yttrande Distrikt](#)

326 Motionären lyfter problematiken som uppkom då oregistrerade kontantkort förbjöds år 2022.
327 Tanken med denna lagförändring var god, då det handlade om att försvåra för kriminell verksamhet.
328 Denna lagförändring försvårade dock möjligheten att kommunicera för dem som lever med skyddad
329 identitet. Oregistrerade kontantkort har varit ett tryggt sätt för personer med skyddade identiteter
330 att kommunicera med.

331 Distriktsstyrelsen ställer sig därför bakom motionärens förslag att Centerpartiet ska verka för att
332 personer som lever med skyddad identitet ska kunna kommunicera utan krav på att behöva
333 registrera sina personuppgifter.

334

335 **Distriktsstyrelsen förslår Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma**

336 **BESLUTA** att bifalla motionen

337

338 **Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma**

339 **BESLUT** att bifalla motionen

340

341 **Yttrande från distriktsstyrelse i Centerpartiet Gävleborg**

342 **Centerpartiet Gävleborg distriktsstyrelse**

343 **BESLUT** att bifall till motionen

344 [7.46 Motion angående Allmänna Reklamationsnämndens, ARN:s](#)
345 [bemyndigande](#)

346 **Motionskrivare:** Eva Koch

347 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

348 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

349 Per Lagerstedt, Gunilla Gustafsson, Eva Nilsson

350 [Brödtext](#)

351 Samlingsmotioner med allmänt syfte att hjälpa den lilla människan som har rätt att få rätt. Storleken
352 på kostnaderna och osäkerhet i de slutliga kostnaderna gör att många människor med normala
353 inkomster inte kan söka rätt i Sverige. Detta urgröper tron på rättssamhället och på den
354 demokratiska grundprincipen likhet inför lagen. Samhället måste underlätta för vanliga människor att
355 få sin rätt prövad.

356 ARN fyller en viktig funktion i att pröva konsumenters rätt i förhållande till näringsidkare / bolag. ARN
357 är sammansatt av kompetenta jurister som gör gedigna prövningar av tvistemål. ARNs utslag är dock
358 endast rådgivande. Många bolag avstår från att följa ARNs rekommendation och konsumenten måste
359 i dessa fall stämma bolaget i Tingsrätten, vilket är en dyr process där konsumenten även riskerar att
360 få stå för motpartens kostnader vid en eventuell förlust. Det känns även onödigt att behöva pröva en
361 fråga i Tingsrätt som redan prövats i ARN.

362 [Att-sats](#)

363 [7.46.1](#) att Allmänna Reklamationsnämndens utslag blir beslutande.

364 [Yttrande Distrikt](#)

365 Motionärerna lyfter ett viktigt perspektiv, nämligen den enskildes rättigheter och att den enskilde
366 ska ha möjligheter att tillvara sin rätt även gentemot en aktör som ofta är starkare.

367 Allmänna reklamationsnämnden, ARN, är en myndighet som finns till för att bistå konsumenter med
368 att lösa en uppkommen tvist gentemot näringsidkare. Processen i ARN innebär skriftlig handläggning
369 och är av mer summarisk karaktär, vilket innebär att tvisten inte prövas lika grundligt som en tvist i
370 domstol. Detta för att prövningen ska gå snabbt. Den enskilde får dessutom sin sak prövad i ARN
371 utan kostnad, till skillnad mot i allmän domstol, där tvist inleds efter en ansökningsavgift.

372 Enligt ARN:s senaste årsredovisning låg följsamheten av nämndens beslut på mellan 75 och 80
373 procent. Det innebär att merparten av de tvister som avgörs i ARN – under år 2022 drygt 10 000
374 ärenden – inte går vidare till allmän domstol. För de fall som tvisten går vidare till allmän domstol kan
375 den enskilde använda sig av den utredning som skett hos ARN.

376 ARN:s verksamhet är dimensionerad utifrån att nämnden har just en skriftlig handläggning av
377 summarisk karaktär. Att göra så att ARN:s utslag vinner laga kraft, istället för att som idag vara
378 rådgivande, skulle kräva en helt ny struktur på myndigheten, och även innebära att besluten skulle få
379 överklagas till ytterligare en instans, för att uppfylla grundläggande krav på rättssäkerhet. Det här
380 skulle medföra betydligt högre kostnader för att driva verksamheten. Dessutom skulle de
381 konsumenter som idag vänder sig till ARN med klagomål få vänta betydligt längre på ett utslag än de
382 behöver göra idag. Mot bakgrund av detta är det inte lämpligt att förändra ARN:s uppdrag och
383 funktion.

384 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att avslå motionen.

385 [7.47 Motion angående begränsning av skyldigheten att stå för](#) 386 [motpartens ombudskostnader vid förlust](#)

387 **Motionskrivare:** Eva Koch

388 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

389 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

390 Per Lagerstedt, Gunilla Gustafsson, Eva Nilsson

391 [Brödtext](#)

392 Samlingsmotioner med allmänt syfte att hjälpa den lilla människan som har rätt att få rätt. Storleken
393 på kostnaderna och osäkerhet i de slutliga kostnaderna gör att många människor med normala
394 inkomster inte kan söka rätt i Sverige. Detta urgröper tron på rättssamhället och på den
395 demokratiska grundprincipen likhet inför lagen. Samhället måste underlätta för vanliga människor att
396 få sin rätt prövad.

397 Skyldigheten att stå för motpartens ombudskostnader gör att många avstår från att stämma företag /
398 arbetsgivare / ekonomiskt väsentligt starkare motparter. Det finns alltid en risk att förlora ett mål
399 även om till synes uppenbara fel begåtts. Risken att behöva stå för motpartens ombudskostnader, en
400 kostnad som inte går att överblicka från start och som inte har ett tak, gör att många avstår från att
401 kräva sin rätt mot tex. en arbetsgivare / företag, vilket leder till att ärenden aldrig prövas och att
402 medborgare måste låta sig felbehandlas. Idag finns ett separat regelverk gällande förenklade

403 tvistemål, så kallade "småmål", där det inte är möjligt att kräva ersättning från motparten för den
404 vinnande sidan. Småmålen medför även en begränsad insats från rättsväsendets sida genom att t.ex.
405 endast en domare deltar. Det största problemet med småmål är dock begränsningen i storlek på de
406 skadestånd som kan avhandlas, det gäller endast belopp upp till ett halvt prisbasbelopp, dvs idag ca.
407 27,000 SEK

408 [Att-sats](#)

409 [7.47.1](#) att i alla fall där utdömt skadestånd beräknas bli mindre än exempelvis 10 prisbasbelopp
410 (idag cirka 530,000 SEK) så kan förlorande part aldrig bli skyldig att ersätta vinnande parts
411 ombudskostnader eller andra utgifter relaterade till rättsprocessen.

412 [Yttrande Distrikt](#)

413 Motionärerna lyfter ett viktigt perspektiv, nämligen den enskildes rättigheter och att den enskilde
414 ska ha möjligheter att tillvara sin rätt även gentemot en aktör som ofta är starkare.

415

416 Som motionärerna påpekar kan tvister i allmän domstol bli en dyr historia. Huvuddelen av
417 processkostnaderna hamnar dock inte på någon av parterna utan utgörs av statens kostnader för att
418 driva domstolsverksamhet. Idag råder ett mycket hårt tryck på landets allmänna domstolar, som är
419 hårt belastade av både brottmål och tvistemål. På sina håll i landet råder även stora svårigheter att
420 rekrytera kompetent personal till domstolarna.

421 Dagens regelverk ger enskilda möjligheter att driva en tvist till domstol utan risk att stå motpartens
422 kostnader, om tvistebeloppet uppgår till max ett halvt prisbasbelopp. Detta ger enskilda möjligheter
423 att driva s.k. småmål i domstol utan att ta hänsyn till om det finns juridiska förutsättningar att nå
424 framgång i målet. Det här leder till att en viss, förvisso mindre andel av småmålen i allmän domstol
425 inte alls är motiverade, och att en del rättshaverister använder sig av möjligheten att utan
426 ekonomiska konsekvenser driva tvister i domstol. Det är en kostnad som staten är beredd att ta, för
427 att ge enskilda möjlighet att driva mindre omfattande mål i domstol, oavsett deras egna ekonomiska
428 förutsättningar att göra så.

429 Att på det sätt som motionärerna föreslår ge enskilda möjlighet att, utan risk för egna ekonomiska
430 konsekvenser, driva tvister i domstol även när tvistebeloppen är betydligt högre än idag, kommer
431 medföra betydligt fler mål i domstol som inte är motiverade att driva, något som kommer att belasta
432 våra redan idag hårt pressade domstolar än mer. En sådan utveckling är inte bra för rättssäkerheten i
433 stort, där det finns risker redan idag med alltför långa handläggningstider i domstol.

434 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att avslå motionen.

435 [7.48 Rätтетak för fordringsägare kontra klient som har god man eller 436 förvaltare](#)

437 **Motionskrivare:** Karin Nodin

438 Mellerud C-krets, Fyrbodals C-distrikt

439 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

440 Centerpartiet i Mellerud

441 **Brödtext**

442 Idag är det tillåtet och det förekommer skyhöga räntesatser,> 30%, för skulder där klienterna
443 har utsedd god man eller förvaltare. Klienterna behöver skyddas därav god man eller
444 förvaltare. Även om klienten amorterar blir skulden i regel större och större sett till
445 låneföretagens upplägg. Att låneföretag utnyttjar dessa personer behöver regleras bättre.

446 **Att-sats**

447 [7.48.1](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts med målet att införa nya regler för ett
448 rimligt räntetak för klienter med god man eller förvaltare.

449 **Yttrande Distrikt**

450 En person som har en god man eller en förvaltare har en enormt utsatt position och som
451 motionärerna skriver kan detta utnyttjas i olika situationer, medvetet eller omedvetet.

452 Det finns flera ekonomiska beslut som en god man eller en förvaltare kan ta som har en stor negativ
453 betydelse för klienten som är i behov av stöd, inte bara när det gäller ingångna avtal som kan leda till
454 en väldigt hög ränta.

455 En god man eller förvaltare har som uppgift att se till klientens intresse och kontrollen sker genom
456 kommunernas överförmyndare. Distriktsstyrelsens ingång är att det är bättre att ta en helhet kring
457 hur hanteringen finns gällande god man och dels kontrollen genom överförmyndare har personen
458 som är i behov av en god man eller förvaltare fått sina intressen tillgodosedda och omhändertagna
459 oavsett om det är medicinskt eller ekonomiskt. Att sätta ett reglerat räntetak tror inte vi är rätt väg
460 framåt då det bygger in både en stelbenthet och att börja med specialregler är sällan den lösningen
461 som ger ett bättre liv i helheten.

462 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman

463 att **avslå motionen**